

ACC. N:R. M. 12642: 1-4. *mäbelboken*

Landskap: Småland

Upptecknat av: Per Gunnar Nilsson

Härad: Ålbo

Adress: Målbacken

Socken: Vislanda

Berättat av: "

Uppteckningsår: 1953

Född år 1912 i Vislanda

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ändrade namn vid landsbygghemmens matbrödför-
sörjning, s. 1-4.

LUF 92.

Bakning av matbröd.

Bakning av bröd i murugn, eller
som man sa i Vislanda, "stava
ugnen," förekommer ännu bland
bönder, på en del gårdar.

Inom andra yrkesgrupper
har däremot murugnsbakningen
blett upphört, sedan en tugo år
tillbaka. Tumligen bakar dessa nu
sitt bröd i kökspisugnen eller
köper det av handlarer.

Att man frångått murugns-
bakningen har flera orsaker.

Delvis är det mer tidsödande,
att elda upp en stor murugn
för bak, delvis vill de yngre ej

dup. 99.
1.

lära sig munsbakning, när
de gamla gått bort.

Förutom var munsbak-
ningen mer arbetskrävande,
varför folk nu för tiden ej vill
baka bröd i sådana ugnar.

För de gamla var det där-
emot, det enda bröd, som dög,
d. v. s. det s. k. grova brödet, som
de bakade i munsugn.

Min farmor, Kristina
Pettersson i Löviken, Tislunda,
f. 1849, d. 1946, hade sålunda
aldrig bakat bröd utom i muns-
ugn. Förutom det grova brödet
bakade hon i ugnen även vete-
bucur, kringlor m. m. Tanligen

bakade man varje gång en 11 å
12 kakor grovt bröd, som sedan
räckte omkring en månad om
hushållet utgjorde 4 å 5 personer.

Bröd ingick för mer än
nu i kosthållet och förbruk-
ningen var således större.

Under de båda senaste krigs-
åren övergick man mera au-
märkt till brödbakning i köks-
kåpis och murar.

Vid dåligt bärningsväder
för brödsäden, då mjälet blev
av sämre kvalitet, fick många
som i vanliga fall bakade bröd
hemma, köpa det samma.

Även om man nu på en

del gårdar slutat att baka
bröd i murugrenen, så är den
dock kvar, såvida man ej
vid ombyggnad eller renovering
murt igen den.

Så länge som de gamla
bodde kvar i huset eller gården
kunde det ej bli tal om rivning
av murugrenen.

Att ändra något som de
vart sig vid, var för dem, som
att bryta en gammal tradition
från föderna.

H.